

Nyt tarvitaan puurakentamisen suomalainen suunnanmuutos

Tekojen aika

Perinteestä ponnistava käsityövoittoinen puurakentaminen on Suomessa tukalassa tilanteessa. Rakennusmääräykset, koulutuksen laiminlyönti, laadukkaan raaka-aineen saatavuus ja globaali kilpailu uhkaavat nyt suomalaista hirsirakentamista. Samaan aikaan terveille hirsitaloille on kasvava kysyntä ja toisissa maissa puurakentaminen on merkittävä vientituote.

Puurakentaminen on hallitusohjelmaan kirjattua biotaloutta, puun laatujaostusta ja maaseutua ylläpitävää yrittäjyyttä. Puu- ja hirsirakentamisessa on paljon käyttämättömiä mahdollisuuksia mm. julkisessa rakentamisessa, tuotantorakennuksissa ja kemikaalittomien, terveiden talojen rakentamisessa. Ja miksi hirsi ei sopisi Suomalaiseen kaupunkirakentamiseen?

Nyt on aika vapauttaa hirsirakentaminen puun ja kuoren välistä ja kääntää puurakentamisen suunta Suomessa.

Kannen kuva

Kiilapalkkirakenteella voidaan toteuttaa luonnonpyöreästä puusta pitkien jännevälien kantavia rakenteita mm. julkisiin tiloihin ja maataloushalleihin.

Puuosaaminen taantuu puheista huolimatta

- PIENET RAKENTAJAT PINTEESSÄ SUURTEN ONGELMIEN KANSSA

Suomi tunnetaan metsistään ja maailmalla tiedetään maamme hirsiosaamisen hieno perinne. Tänä päivänä on kuitenkin tunnustettava tosiasiat: metsien keskellä olevassa Suomessa on panostettu vain teollisen mittakaavan puunkäyttöön ja hirrenveisto ja miestyövaltainen massiivipuुरakentaminen ovat jääneet vaille tukea ja kehitystä. Alan koulutusta ei juuri ole ja metsien käsittelyssä on unohdettu hyvän sahatukin ja hirren laatukriteerit.

Rakentamismääräykset suosivat betonirakentamista sekä teollista puurakentamista pienyritysten kustannuksella. Uudet rakentamissäädökset ovat estämässä terveen ja hengittävän hirsitalon rakentamisen.

Mutta näin ei tarvitsisi olla

Esimerkiksi Itävallassa oli vuonna 2013 kauppakamarin mukaan 1500 puualan yritystä, joista lähes 90 % oli alle kymmenen hengen pienyrityksiä. Alan kokonaisliikevaihto oli 1,4 miljardia ja vuotuiset investoinnit lähes 50 miljona. Jos näitä lukuja verrataan puuraaka-aineen määriin, niin Suomessa voisi olla kaksinkertainen määrä puurakentamisen pienyrittäjiä Itävaltaan nähden.

Myös Virossa käsityönä tehtävistä hirsirakennuksista ollaan kehittämässä vientituotetta. Hirsiala on siellä yhdessä muun puurakentamisen kanssa saanut kehittämis- ja hankerahaa, jonka vauhdittamana käsinveistettyjä taloja tehdään paljon vientiin.

Puurakentamisen suomalainen suunnanmuutos

Energiamääräykset ajan tasalle

Rakennusmateriaalien hiilijalanjälki on saatava osaksi rakennuksen energiatasetta. Puu- ja erityisesti hirsirakentaminen on ekologisesti ylivoimainen vaihtoehto, jos energiatase lasketaan ottaen huomioon rakennusmateriaalit ja rakennuksen sitoma hiili sen elinkaaren aikana.

Puurakentamisen koulutus

Suomessa ei ole massiivipuुरakentajan ammattiin johtavaa koulutusta. Tämä alan kehittymistä merkittävästi jarruttava puute tulisi korjata pikaisesti, jotta alan yrityksille löytyisi ammattitaitoista työvoimaa tulevaisuudessa.

Laadukkaan raaka-aineen saatavuus

Puurakentamisen tarpeet ja laatuvaatimukset tulisi ottaa huomioon metsienhoidossa ja tukea laatupuun kasvattamista. 70-90 vuoden kiertajat eivät tuota riittävän järeää ja laadukasta tukkia liimaamattomiin massiivipuुरakenteisiin. Massiivipuुरakentamisessa määrä ei korvaa laatua.

Tutkimus, kehitys ja hanketoiminta

Puurakentaminen ja hirsiala kehittyvät kaiken aikaa ja uusia innovaatioita syntyy. Kaikki tämä kuitenkin tapahtuu alalla toimivien pienyritysten toimesta ja ilman ulkopuolista rahoitusta. Ala kaipaa vetoapua tutkimuksen, kehityksen ja hankkeiden muodossa.

Globalisaatio ja kansainvälinen kilpailu

Työvoimavaltaisella alalla kärsitään erityisen paljon EU:n myötä avautuneesta kilpailutilanteesta. Suomen hirsiosaaminen on turvattava maailmantalouden suhdanteista riippumatta.